

Dr. Hankiss János
(sz. 1926.04.10. Debrecen)
ny. c. egyetemi docens DOTE
TÁRSASÁGUNK ALAPÍTÓJA
és
ELSŐ ELNÖKE: 1975-1985-ig

Gyerekkorunkban megkaptuk a legtöbbet: egy békés, szép együttlétet.

Iskolák Debrecenben, utána a Műegyetem Építész karán kezdtem Budapesten, de a háború utáni szegénységben ezt nem lehetett folytatni. **Debrecenben** csak az **orvosi szakma érdekelt**, bukdácsolások után (egyetlen atlaszom, könyvem nem volt), **summa cum laude végeztem**. Az **I.sz. Belklinikára kerültem, ahol 20 évet dolgoztam a legjobb környezetben, docensi rangig jutottam**. Külföldi tudományos lapokban megjelent közleményeim alapján a Párizsi Pasteur intézet professzora meghívott, hogy eredeti módszeremmel vizsgáljam a Calcitonin szöveti inaktiválódását. Egy év keserves otthlélet után eredményeimet összefoglaló disszertációmért az ASSISTANT ÉTRANGER DES HOPITAUX DE PARIS tudományos címmel kitüntettek. Szeretett és tisztelt Professzorom meghalt, így a győri, majd meghívásra a **Szombathelyi Markusovszky kórházba** kerültem **osztályvezető főorvosként**. Ott az osztályt modern, specialitásokra épülő intézménnyé fejlesztettük (új: nephrologia, endokrinologia, subintensiv cardiologia, rheumatologia.)

Írni iskolás koromban kezdtem, novelláim helyi újságokban jelentek meg, majd francia irodalmi lapban megjelent novelláim meghozták számomra a **CÉSARE PAVESE nemzetközi irodalmi díjat**.

Hosszú próbálkozás után sikerült megalapítanunk a MAGYAR ORVOS-ÍRÓK és KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖRÉT, amely kiváló magyar orvos-művészek találkozási fóruma lett. A Debreceni Nyári Egyetemek keretében szervezett Schweizer Kongresszusunk után, amelyen megalakult a világ orvos-író szövetsége (UMEM), ennek vezetőségi tagjává választottak.

Eddig 26 szépirodalmi kötetem jelent meg és jó pár vár még kiadóra illetve színpadra.

HANKISS JÁNOS SZÉPIRODALMI MUNKÁI:

1. **HAJNALI HÁROM**, gondolatok, töprengések (*Gondolat kiadó, 1982*)

Óriási siker, 3 hónap alatt elfogyott, a Könyvkiadók és Terjesztők oktatási mintakötetének választották. 3 kiadást ért meg.

3. **A KISKAKAS TÖRTÉNETE**, kalandos-izgis, de szívhez szóló *ifjúsági regény*, (*Móra kiadó, 1987*)

2. **HAJNALI 3, II. + HABFÜRDŐ**, bővített kiadás (*Gondolat kiadó, 1988*)

4. **EGY ORVOS TÖPRENG** - gondolati kötet az orvosi szakma nehézségeiről, emberi oldaláról, betegségről, halálról, orvos-beteg kapcsolatról, (*Gondolat kiadó, 1990*)

5. **VÉGÁLLOMÁS A HALÁL**, *detektívregény*, a műfaj igazi, nemes értelmében (*Népszava kiadás, 1990*)

6. **NEHÉZ ORVOSNAK LENNI** - gondolati kötet, (Anonymus, 1995)

7. **AZ ÁRNYAK HOSSZÚRA NYÚLNAK** - a holocaust borzalma iránti lelkiismeret-furdalás regénye, a másik oldalról utólag átélve és el nem fogadva. (*Bába Kiadó, 2000*)

8. **MIT VÁRSZ A NÉMA CSILLAGOKTÓL?** *Regény az anya-fiú kapcsolat bonyolultságáról az időskor problémáiban vergődve*, (*Bába kiadó 2002*)

9. **AZ EMBERI RÉSZ** - Bibliai novellák a ma fénytörésében, (*Accordia kiadó 2002*)

10. **HAJNALI HÁROM - III. változatlan, díszkiadás SPRINGER Kiadó 2003.**

11. Két novella a „**Chronique**” c. francia irodalmi folyóiratban. Kítüntetve a **Cesare PAVESE** olasz irodalmi díjjal.

12. **I MEDICI SCRITTORI** A világ Orvos-íróinak lexikona (Editalia 1977) szerk. Cherubini, irod.tört.lexikonban a magyar anyag szerzője.

13. **ORVOSLÁS ÉS MŰVÉSZET AVAGY: HOGY KERÜL AZ IRODALOM CSIZMÁJA A MŰTŐ-ASZTALRA.** *Dissertationes Savarienses 2007. 46. Savaria University Press, Szombathely.*

14. **A LÁTHATATLAN SZINPAD** (*Európa kiadó 1964*) c kötetben Walser *dráma fordítása felkérésre*

15. **TE KÖNNYEZEL MONA LISA? 5 dráma:**

TE KÖNNYEZEL MONA LISA?; AZ UTOLSÓ SANSZ orvosi dráma; ALKALMATLAN IDŐ, a mai zaklatott életünk egymásra-nem figyelés drámája a idős apa és a család között; A SZAKMA BUKTATÓI, izgalmas orvosi egyfelvonásos; AZ ÁLDOZAT NYOMOZ, detektívdráma, *Bába Kiadó 2006*

16. **ÜZENET A FELHŐK FÖLÜL**, *Regény, Pytheas kiadó 2008*, ...és mi vár a Rubikon túlsó oldalán? Talán a feladat, hogy rendezzük a földön elrontott dolgainkat?

17. **VIHAR (A SZERELEM ÚTVESZTŐI)** *Regény Pytheas 2009*, Találkozás 18 év múlva: a „cserben hagyott (?) férfi, és a kimenekült nő... A mindenki témája: kinek volt igazja? Aki kiment, vagy aki maradt? Nagy összeütközés és egy titok kibomlása. PYTHEAS kiadás 2009

18. **ÁRVÍZ A SZAHARÁBAN**, Mulatságos vagy elgondolkodtató *regény, Kairosz, 2011.* Bolondos? vagy nagyon is reális mű fekete lyukakról, az előntés elől menekülő hollandokról és gyanakvó magyarokról. Megkeserítik egymás életét vagy megtalálják egymást? Arról, hogy összetartozunk, csak így megy előre a világ. Sok humor és még több komolyság, fifikus jövőbenezés... KAIROSZ 2011

19. **VISSZANÉZVE ÉS VISSZAVÁGYVA.** *A Debreceni I. Belkinika és Fonet Professzor. Történelem és emberek, orvosok, betegek élete a történelemben, amely alatt nyögnek is, meg alkotják is. DOTE Centrum felkérésére írt kötet a Jubileumra. 2013.jan.(1 nap alatt elfogyott 1000 pld.)*

20. RANDEVÚ ELMÚLT ÉLETÜNKKEL ÉS EGY KORRAL

BARANGOLÁS EMLÉKEK SÚRÚJÉBEN. Mint tettes, mint Áldozat, és mint Szemtanú. Egy Orvos Útja Debrecentől Debrecenig. Egy orvos útja a gyerekkor boldogságából indulva, a diktatúra szörnyűségein át a máig. Egy orvos, sok orvos, sokféle ember, ezer szituáció, félelmek és közben elégedettség is, remények és törekvések. Emberek, sorsok, korszak élet-leírása vagy el-írása? Csatatér háború után, gyűlölet nélküli visszanezés, tükörbenezés és a nagy kérdés: MI VAN A TÜKÖR MÖGÖTT? Mindenütt közbeszúrva töprengések létről, boldogságról, bukásainkról, betegségről, kilábalásról. Főleg kilábalásról.

Magyar Történet-tudományi Intézet 2014. – egy nap alatt elfogyott.

21. **ÉLETÜNK, SORSUNK... ÖRÖMÜNK, BÁNATUNK**, Merengések, gondolatok, kérdések fél válaszokkal, megakadásaink és próbálkozásaink a kiegyensúlyozottság elérésére. Aforizmákkal. *Pytheas kiadás 2015*

22. **A LÉLEK KARAMBOLJA és A SZABADULÁS**. *Novellás-kötet* izgalmas orvosi dilemmákkal, szerelmi történetekkel, a mindennapok drámái. *Pytheas kiadás 2018*

23. **EZ AZ A PERC...** Amelyben boldog is lehetnél. Gondolati kötet életről, sorsról, elégedettségről és elégedetlenkedéseinkről, életről, hogyan nézzünk szembe a távozással, És mi fogad után a? Gondolatok, amelyekben megbukunk, kérdések, amelyre keressük a választ. *PYTHEAS 2019. Író-Olvásó Találkozóin nagy sikert ért el.*

24 **EGY ORVOS VISSZANÉZ és NEHÉZ ORVOSNAK LENNI**. *Dupla kötet*. Az orvosi pálya szépsége és nehézségei, kínlódásaink, hogy a lehető legtöbbet nyújtsunk és a dilemma, amikor a tudomány határaihoz érünk. Hibáink és törekvéseink; orvos és beteg kapcsolat, mindenről személyes tapasztalat és tisztesség alapján. Érdekes a két kötet összehasonlítása: Hogy látta egy fiatal orvos a szakmát és hogy az idős, sok tapasztalattal, Emberien és megértőn. *PYTHEAS kiadás 2021*

25. **FÚGA HÁRFÁRA, CSELLÓRA ÉS ÉRZELMEKRE (A VÉGZET DALLAMÁRA)** *Regény*. Ma játszódik, egy fölismerhető magyar városban és az ausztriai Linzben és Steyr-ben. Induláskor életünk hétköznapjai tűnnek föl, egy asszony, akiben látszat-elégedettsége fölborul, egy kis könyvesboltot nyit, ám a mai világ konkurenciája fojtogatni kezdi. Lányuk Bécsben tanul csellózni, majd nem annyira megismerkedik, mint összeütközik a Linzi Zene-egyetemen egy furcsa, udvariatlan hárfás fiúval, akinek a frivolitása csökkendőbb robban szét és tárul fel az emberi végzet.

A regény befejező része az az elkeseredett-nagyszerű emberi harc, amelyet a végzet, a gonosz ellen és egymás megmentéséért folytatnak a regény szereplői, akik ebben a küzdelemben kapaszkodnak össze a legerősebben. És egy feloldó szép utolsó jelenet, amely viszi tovább a gondolatot és egy fiatal ember törekvését, szellemiségét a jövőnek. *KAIROSZ 2021*

26. **A FÉNY FELÉ:** A mindenütt jelen lévő Isten keresése, **TITOKFEJTŐ: AZ ISTEN KERESÉSE**. Mért kell keresni, ha ott van mindenütt? Hol az Isten? Milyen Ő? Milyen lehet a kapcsolódásunk hozzá? Neki van szüksége ránk? Inkább nekünk rá, mert a nagy kérdés a vízváltó után mindig elénk magasodik. Kérdezzük és hol a felelet? Hiszünk meg-megbotolva, kínlódva, lelkiismeret furdalások közepette. Botlásaink és jóra vágyásunk. *PYTHEAS 2021.04*

KIADÁSRA KÉSZ ÍRÁSOK:

1. **A KIS PIROS HÁZ:** *Meseregény és ifjúsági regény (gyerekeknek és felnőtteknek):* Az elfogult Nagyapa, akit elkápráztat előbb a meglepetés, hogy újabb, immár 7. és 8. unokája, két kétpetéjű iker unokái érkeznek, majd beszámolója, hogyan alakul ez az aranyos-emberi összeecsizsolódás, sok szívvel és humor pasztillákkal.
2. **A FÁTYOL LEHULL:** Dráma, amelyet Márai egyik regénye indított a szerzőben, de szokásos monodramát nem akart belőle írni. Keresgélés után talált egy olyan műfajt, amelyben bal oldalt egy pulpituson a Mesélő v. idéző részletekkel robbantgatja be a cselekményt, amely a szín jobb oldalán megelevenedik, igazi vad színpadi drámává alakul, robbanó felvonásvégekkel, titokkal, meglepetéssel. Két házaspár kerül egy lehetetlen ügybe, ahol kell lennie bűnösnek, de nincs áldozat, és mégis bekövetkezik a tragédia. Van egy mély titok, de a lélek fátyla gondoskodik arról, hogy az ne kerüljön fényre Négy főszereplő küzd megoldásérét (vagy eltussolásért?), és két fontos mellékszereplő, a színpadmester és az Idéző. Ők testesítik meg a humort és az egyszerűbb ember bölcsességét. A darab alighanem biztos siker lehetne avatott színházi kezekben.
3. **AZ IDŐS KOR MÉLTÓSÁGA:** A könyv szeretné megkönnyíteni ezen időszak nehézségeit, röviden szól a legfontosabb bajokról, a megelőzésről, de alapvetően nem orvosi könyv ez, inkább a lélekhez szól: megkeresi e kor szépségeit (mert ilyen is van), gyakorlati javaslatokat gyűjt össze életmódra, öröme-keresésére, elviselésére. *(Kiadás alatt. SEMMELWEIS Kiadónál)*

4. **ÚTJELZŐ:** fiataloknak: beszélgetés azokról a kérdésekről, dilemmákról, amelyekkel meg kell küzdeniük (de sajnos nem mindig jól oldják meg feladataikat). Ezért szó van benne viselkedéséről, érzelmekről, szerelemről, arról, hogy van-e Igazi? Hivatásokról és hivatástudatról. Kisiklásokról (drogok stb, mindig megértően és segítőkészen sose felülről és sose nagyképpően taglalva). Egy rész a művészetekről, mi a szép, melyek a legfontosabb műrecek és mit utasíthatunk el? Az élet szépségéről. Szerző kipróbált módszere a pályaválasztás megkönnyítésére. (Kiadóra vár)
5. **TÓTÁGAS, MINDEN A FEJETETEJÉN:** *Meseregény* gyerekeknek és *felnőtteknek*, amelyben megjelennek az ismert mesehősök, de mind más formában és feladattal (A boszorkány takarítónő, seprűje fölmondta a szolgálatot; A farkas gyomorbántalmakkal küszködik az operációja óta; Tündérország Bankja és Biztosítója kinél lenne biztosabb kézben, mint Münchhausen igazgató úréban? Legyen-e Anti-Nobel-díj az érdemtelen sikereseknek? - ami ma sajnos még hiányzik. A II. kötet mai életünk torzságait veszi elő gunyoros formában, ezt a felnőttek élveznék igazán.
6. **AFORIZMÁK ÉS MÁS BOLOND BÖLCSESSÉGEK:** rólunk és róluk, életünkről, bukásainkról, kudarcainkról, de ugyanúgy arról is, kis sikereinkkel mit tegyünk? És persze csendes küzdelmeinkről, napi bukdácsolásainkról.
Mi az aforizma? Sok rövid, piszkáló gondolat az első részben, a másodikban pedig 8-10 soros, egy oldalas rövid töprengések vannak.
7. **ZARÁNDOKKÖNYV:** az élet országútját járva; örömök és nehézségek között. Mindnyájan hordozzuk életünk tarisznyáját, szeretnénk megszabadulni a terhektől, ugyanakkor vadul kapaszkodva élményekbe, reményekbe, boldogság(-várások)
8. **A LÉLEK TITKOS ÚTJAIN:** gondolati kötet életről, küzdelmeinkről, bukásainkról, de főleg föltápáskodásainkról.
9. **KI A GÖDÖRBŐL:** Gondolati kötet: az élet és a ránk leselkedő veszélyek fölötti töprengések. Milyen gödrökre gondolunk? A lelkiismeret megpróbáltatásaira? Hibáinkra? A másokon való segítség elmulasztására? A másik ember megbántására? Hiúságra? Gögre, amely másokat irritál. De a könyv az esések után leginkább arról szól, hogyan kecmergjünk ki a gödreinkből? Ez nem az elesések, hanem a föltápáskodás könyve.
10. **KÁIN, AVAGY A MEGTAGADOTT PARANCS:** dráma 3 felvonásban. *(Megjelentetés alatt a Pytheas Kiadónál)*